

POLICJA PODKARPACKA

<https://podkarpacka.policja.gov.pl/rze/profilaktyka/psy-sluzbowe-w-policji/45184,Psy-sluzbowe-w-policji.html>
2023-06-11, 03:20

PSY SŁUŻBOWE W POLICJI

PSY W SŁUŻBIE POLICJI.

Pierwsze informacje o użyciu psa przez służby policyjne datują się na rok 1155, kiedy we francuskim miasteczku Saint-Malo o zmroku, dla zachowania bezpieczeństwa obywateli, zamykano bramy miasta i spuszczano psy wartownicze / dogi/ pomagające strażnikom. Pierwszymi psami policyjnymi w Anglii były bloodhundy, które zaczęto stosować w służbie już w początkach XIX wieku, szkoląc je do tropienia złodziei. Kroniki podają, że po raz pierwszy aresztowano wytropionego sprawcę przestępstwa w 1810 roku.

Pies jako środek policyjny w niemieckojęzycznej części Europy wykorzystywany był po raz pierwszy około 1900 roku. Używania psa przez żandarmów do ochrony osobistej, jak również do patrolowania miejsc służby, na początku było wyśmiewane zarówno przez ludność cywilną, jak i kolegów w mundurze. Taki pogląd uległ zmianie, kiedy w czasie gaszenia wielkiego pożaru przez strażaków użyto psów do rozpędzania tłumu uniemożliwiającego przeprowadzenie akcji ratunkowej. Głośnym sukcesem było wykrycie sprawcy morderstwa przez inspektora niemieckiej policji, który w 1904 roku użył do tropienia śladów owczarka niemieckiego. W 1911 roku w Bawarii założono pierwszą szkołę tresury psów służbowych, która przetrwała do II wojny światowej. Po wojnie nie tylko Niemcy, lecz także inne państwa na świecie zaczęły uznawać wartość psa służbowego: otwarto wówczas pierwsze szkoły tresury psów na potrzeby policji. Pierwszą placówką tego typu w Polsce utworzono w Słupsku pod nazwą: Szkoła Przewodników i Tresury Psów Służbowych. W 1949 roku szkołę tą połączono z Zakładem Tresury Psów Służbowych Korpusu Bezpieczeństwa Publicznego w Sułkowicach. Po wielu przekształceniach od połowy lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku funkcjonuje w Sułkowicach Zakład Kynologii Policyjnej Centrum Szkolenia Policji w Legionowie z siedzibą w Sułkowicach.

Wykorzystanie psów policyjnych

Natura obdarowała psa niezwykłą psychiką i silnie rozwiniętymi zmysłami - węchu, słuchu i wzroku oraz instynktami o dużym znaczeniu dla człowieka. Węch psa jest szczególnie wrażliwy na zapachy pochodzenia organicznego, a więc wydzielane przez ludzi i zwierzęta. Badania wykazały, że:

wzrok -pole widzenia u psa wynosi 250 stopni, natomiast u człowieka - 180

słuch - pies 40 tys Hz, człowiek - 10-20 tys Hz

węch - pies posiada 220 ml komórek węchowych, natomiast człowiek tylko - 5 ml.

Pies ponadto zapamiętuje ok. 600 tys zapachów wraz z ich przeznaczeniem.

Psy używane są powszechnie do pracy w policji we wszystkich krajach świata, szczególnie do patrolowania oraz tropienia. Najbardziej popularny jest owczarek niemiecki. Z innych ras przydatnych w służbie policyjnej należy wymienić rottweilery, sznauclery, owczarki belgijskie, dobermanów oraz labradory. Psy w polskiej policji są szkolone nie tylko do patrolowania i tropienia, lecz także jako psy specjalne stanowiące odrębną kategorię psów służbowych. Są to psy do wyszukiwania zapachów narkotyków, materiałów wybuchowych, broni i łusek, zwłok ludzkich, ratownictwa wodnego, a także do działań antyterrorystycznych i identyfikacji śladów zapachowych ludzi.

Najwięcej jednak psów używanych jest do działań prewencyjnych jako psy patrolowo-tropiące. W określonych sytuacjach mogą być używane w charakterze środków przymusu bezpośredniego.

Jako środków przymusy psów używa się do:

- odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby;
- przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniające przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia;
- ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez uprawnionego;
- przeciwdziałania zamachowi na nienaruszalność granicy państwowej w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej;
- zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- pokonania czynnego oporu;
- zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;
- ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą.

Pies służbowy wykorzystywany jako środek przymusu bezpośredniego powinien mieć założony kaganiec. Od tego wymagania można odstąpić w sytuacjach gdy:

- został wytresowany do działania bez kagańca;
- użycie psa służbowego służy do:

1. odparcia zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby;
2. wykonywania czynności służbowych wobec osób, w stosunku do których użycie broni palnej jest dopuszczalne w przypadkach, o których mowa w:

- art. 45 pkt 1 lit. a-c, pkt 2 i 3, Ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej;

- art. 45 pkt 1 lit. a-c i pkt 2 - gdy uprawnionym jest pracownik ochrony, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 Ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Psy służbowe w Policji na terenie woj. podkarpackiego

Koordynacją używania i utrzymania psów służbowych na terenie woj. podkarpackiego zajmuje się Wydział Prewencji KWP w Rzeszowie. Organizowane są kwartalne zajęcia kontrolne sprawności użytkowej i kontrola sposobu pełnienia służby. Ponadto przeprowadzane są eliminacje wojewódzkie do Kynologicznych Mistrzostw Policji, których finał rozgrywany jest w Zakładzie Kynologii Policyjnej w Sułkowicach. Wydział Prewencji KWP w Rzeszowie na co dzień współpracuje i innymi służbami wykorzystującymi psy. Są to: Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej, Służba Więzienna, Straż Ochrony Kolei, Stowarzyszenie Cywilnych Zespołów Ratowniczych z Psami „STORAT”.

Na terenie woj. podkarpackiego aktualnie służbę pełni 52 psy do działań prewencyjnych w tym patrolowo - tropiące, których jest najwięcej oraz psy do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych i narkotyków. Są to owczarki niemieckie i jeden sznaucaer. We wszystkich komendach miejskich i powiatowych policji woj. podkarpackiego pracują policjanci - przewodnicy ze swoimi psami. Na co dzień pełnią służbę patrolową, używają psów do tropienia śladów ludzkich na miejscach różnych zdarzeń, biorą udział w zabezpieczeniu imprez masowych.

Dodatkowo na terenie województwa podkarpackiego prowadzony jest program prewencyjny „Ostrożnie - pies”. Program realizowany jest przez policjantów z wykorzystaniem ulotek informacyjnych dotyczących właściwego zachowania w przypadku ataku ze strony psa. Podczas zajęć ćwiczona jest postawa tzw. „żółwia”, która w pewnym stopniu może przyczynić się do zaniechania ataku ze strony psa i zmniejsza ryzyko odniesienia poważnych obrażeń ciała.

Uwaga!

Instytucje, szkoły, przedszkola, które są zainteresowane realizacją programu „**Ostrożnie - pies**” mogą nawiązać kontakt ze specjalistą ds. prewencji kryminalnej w każdej komendzie miejskiej i powiatowej policji woj. podkarpackiego, który za zgodą właściwego komendanta skieruje na prelekcję funkcjonariusza.